

Föreskrifter för Kristianstads kommuns förvaltning av stiftelse och donationsmedel

Beslutade av kommunstyrelsen 2016-11-23 § 260.

Ändrade av kommunstyrelsen 2023-11-22 § 224.

1 Inledning

1.1 Syfte

Syftet med föreskrifterna är att för kapitalförvaltningen ange:

- Målsättning med förvaltningen
- Fördelning av ansvar och befogenheter
- Placeringsregler
- Uppföljning, kontroll och rapportering

1.2 Mål

För kapitalförvaltning avdelade medel skall förvaltas så att krav på långsiktigt god avkastning, tillfredsställande riskspridning samt betryggande säkerhet tillgodoses. Avkastningsmålet är att över rullande femårsperioder nå en genomsnittlig real avkastning på två procent på förvaltad kapital. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för inflationen i Sverige, mätt som förändringen i konsumentprisindex (KPI) + 2 procentenheter. Förvaltningen utvärderas löpande mot denna referensränta.

1.3 Riskhantering

I syfte att minimera förvaltningsriskerna ska förvaltningen tillämpa principerna om matchning och diversifiering. Matchningsprincipen innebär att förvaltade tillgångar ska uppvisa samma egenskaper som de åtaganden som tillgångarna skall möta; det vill säga utbetalningar enligt förvaltade donationers och stiftelsers urkunder. Diversifieringsprincipen innebär att placeringar fördelas inom och mellan olika tillgångsslag, marknader och emittenter i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen.

1.4 Uppdatering av föreskrifterna

Dessa föreskrifter skall löpande uppdateras med hänsyn till aktuella förhållanden inom donations- och stiftelseförvaltningen samt med beaktande av utvecklingen på de finansiella marknaderna.

2 Fördelning av ansvar och befogenheter

2.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ansvar är

- att fastställa övergripande föreskrifter för förvaltning av donations- och stiftelsemedel
- att årligen mottaga rapport över årets förvaltning
- att genom revisionen svara för kontroll och granskning av förvaltningen
- att tillse att erforderliga instruktioner finns upprättade för kommunens centrala ekonomifunktion

Föreskrifter för Kristianstads kommuns förvaltning av stiftelse och donationsmedel

Beslutade av kommunstyrelsen 2016-11-23 § 260.

Ändrade av kommunstyrelsen 2023-11-22 § 224.

-
- att fastställa attest- och utanordningsregler för förvaltningen samt utse personer som har rätt att ingå och underteckna avtal för kommunstyrelsens räkning

2.2 Kommunens centrala ekonomifunktion

Ekonomifunktionens ansvar är

- att tillse att medelsförvaltningen sker inom ramen för dessa föreskrifter
- att initiera uppdatering av dessa föreskrifter
- att ansvara för den löpande kontakten med extern förvaltare
- att ansvara för utvärdering av avkastningsresultat
- att årligen lämna en rapport över årets förvaltning

3 Placeringsregler

3.1 Tillåtna tillgångsslag

Medlen får placeras i följande tillgångsslag:

- Räntebärande värdepapper noterade i svensk och utländsk valuta.
- Svenska och utländska aktier samt aktierelaterade instrument.
- Värdepappersfonder eller liknande produkter vilka motsvaras av ovanstående tillgångar.

Vid placering av medel ska hänsyn tas till

- kursrisk
- kreditrisk
- likviditetsrisk
- motpartsrisk
- ränterisk
- valutarisk

3.2 Limiter för tillgångsslagen

Procenttalen i tabellen nedan anger lägsta och högsta andel, som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt skall, respektive får, utgöra av placeringsportföljens totala marknadsvärde.

Tillgångsslag	Min %	Max %
Räntebärande värdepapper	50	100
varav utländska	0	10
Aktier	0	50
varav utländska	0	20
Likvida medel	0	10

Föreskrifter för Kristianstads kommuns förvaltning av stiftelse och donationsmedel

Beslutade av kommunstyrelsen 2016-11-23 § 260.

Ändrade av kommunstyrelsen 2023-11-22 § 224.

3.3 Värdepappersfonder

Placering får ske i andelar i värdepappersfond vars placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med dessa föreskrifter och som står under tillsyn av finansmyndighet.

Vid placering i värdepappersfond skall beaktas portföljens riktlinjer för tillgångsslagens fördelning och bestämmelserna om valutaexponering och geografisk spridning. Vid placering i värdepappersfond som investerar i olika tillgångsslag, så kallad blandad fond, skall fondens placeringar motsvara de limiter som anges i dessa riktlinjer.

3.4 Limiter per emittent

Finansiella tillgångar så som aktier och obligationer med flera, hänförliga till enskild emittent, eller emittenter inom samma koncern, får utgöra maximalt 10 procent av portföljens totala marknadsvärde. Limiten ska även tillämpas inom respektive tillgångsslag.

3.5 Räntebärande värdepapper

3.5.1 Svenska och utländska räntebärande värdepapper

Vid placering i räntebärande värdepapper gäller följande limiter. Procenttalen i tabellen nedan avser andelar av ränteportföljens marknadsvärde.

Tillgångsslag	Max andel %	Max löptid
Svenska staten eller av svenska staten garanterat värdepapper	100	
Svenska kommuner och landsting	50	
Värdepapper med rating lägst A*	50	1-7 år
Värdepapper med rating om lägst BBB-* (Investment grade)	20	

**Ratingkategorier angivna enligt ratinginstitutet Standard & Poors*

Placering i räntebärande värdepapper noterade i utländsk valuta får endast ske genom förvärv av andelar i räntefonder vars placeringsinriktning i huvudsak överensstämmer med dessa föreskrifter. Fonderna ska stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ. Fonderna ska vara värdesäkrade i svenska kronor, SEK.

3.5.2 Limit för ränterisk

Portföljens innehav av räntebärande papper får ha en genomsnittlig räntekänslighet om högst 3–5 procent av ränteportföljens marknadsvärde. Detta innebär att om den effektiva marknadsräntan förändras med en (1) procentenhet får den procentuella förändringen i ränteportföljens värde inte förändras mer än 3–5 procent.

3.5.3 Utvärdering

Utvärdering av utfallet i den räntebärande delen av placeringsportföljen skall ske mot lämpligt index som fastställs i avtal mellan kommun och extern förvaltare.

Föreskrifter för Kristianstads kommuns förvaltning av stiftelse och donationsmedel

Beslutade av kommunstyrelsen 2016-11-23 § 260.

Ändrade av kommunstyrelsen 2023-11-22 § 224.

3.6 Aktier och aktierelaterade instrument

Av portföljens placeringar i svenska och utländska aktier och aktierelaterade instrument skall 100 procent vara börsnoterade, det vill säga föremål för regelbunden handel på marknadsplats som är öppen för allmänheten och som står under tillsyn av myndighet. Möjlighet att förvärva icke börsnoterade aktier får endast tillämpas vid nyintroduktioner.

Placering i utländska aktier noterade på utländsk börs får endast ske genom förvärv av andelar i aktiefonder vars placeringsinriktning i huvudsak överensstämmer med dessa föreskrifter. Fonden ska stå under tillsyn av finansmyndighet eller annat behörigt organ. Vid placering skall bred geografisk spridning eftersträvas.

3.6.1 Utvärdering

Utvärdering av utfallet i den aktierelaterade delen av placeringsportföljen skall ske mot lämpligt index som fastställs i avtal mellan kommun och extern förvaltare.

3.7 Likvida medel

Likvida medel definieras som medel på depåkonto, bankräkning och dagsinlåning. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till tillgångsslaget räntebärande värdepapper vid beräkning av tillgångsslagets andelar enligt avsnitt 3.2.

3.8 Derivatinstrument

I syfte att reducera risk i portföljen får optioner, terminer och swapavtal användas.

Handel med derivatinstrument får inte ske på sådant sätt att portföljen efter lösen eller motsvarande avviker från reglerna i dessa föreskrifter.

3.9 Beräkning av portföljens värde

Vid beräkning av portföljens värde och limit skall portföljens tillgångar värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Om marknadsvärde saknas får oberoende part på objektiv grund fastställa värdet.

3.10 Åtgärder vid limitavvikelser

Om limit överskrids skall tillgångar avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid skälig hänsyn tas till den risk som överskridandet innebär för portföljen som helhet. Motsvarande gäller om limit underskrids, varvid tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske. Extern förvaltare skall, vid över- eller underskridande av limiter enligt förvaltningsuppdraget, rapportera och beskriva orsaken till avvikelsen samt förslag till åtgärd.

Föreskrifter för Kristianstads kommuns förvaltning av stiftelse och donationsmedel

Beslutade av kommunstyrelsen 2016-11-23 § 260.

Ändrade av kommunstyrelsen 2023-11-22 § 224.

3.11 Affärsmotparter

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är:

- Värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn enligt kap 1§ Lag (2007:528) om värdepappersmarknaden.
- Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i första punkten ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

3.12 Extern förvaltare

Extern förvaltare får användas för kommunens förvaltning av stiftelse och donationsmedel.

Följande regler gäller för förvaltaren:

- Förvaltaren skall vara ett värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument, enligt, 2 kap 1§ Lag (2007:528) om värdepappersmarknaden eller utländsk institution som har tillstånd liknande det som anges ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.
- Förvaltningsuppdrag skall grunda sig på skriftligt avtal.

3.13 Hållbara och ansvarsfulla placeringar

Kristianstads kommun skall agera som en ansvarsfull aktör på finansmarknaden. Genom hållbara och ansvarsfulla placeringar kan Kristianstads kommun bidra till målet om klimatrelaterad, social och ekonomisk hållbarhet. I den mån det är möjligt ska kommunen prioritera investeringar som främjar god etik och miljöhänsyn. Följande restriktioner gäller därför för förvaltningen av stiftelse och donationsmedel.

Placeringar medges ej i företag som har produktion eller försäljning inom

- alkohol
- tobak
- krigsmaterial
- vapen
- kommersiell spelverksamhet
- pornografi
- termisk kol
- oljesand
- torveldad kraftproduktion

som en väsentlig andel av sin verksamhet. Med väsentlig andel menas mer än 5 procent av ett företags eller koncerns omsättning. Dessutom ska direkta placeringar endast göras i företag som på ett godtagbart sätt följer kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat.

De konventioner som avses är främst;

- konventioner om de mänskliga rättigheterna
- barnkonventionen
- ILO-konventionen

Föreskrifter för Kristianstads kommuns förvaltning av stiftelse och donationsmedel

Beslutade av kommunstyrelsen 2016-11-23 § 260.

Ändrade av kommunstyrelsen 2023-11-22 § 224.

- Internationella miljökonventioner
- Konventioner mot mutor och korruption.

Placeringar får inte heller ske i företag som har en väsentlig andel av sin verksamhet inom utvinning av fossila bränslen.^[4] Placeringar ska även undvikas i företag som på annat sätt är inblandade i framställningen av fossila bränslen genom till exempel produktion och prospektering.

4 Uppföljning, kontroll och rapportering

4.1 Syfte

Rapporteringens syfte är att informera om placeringsportföljens resultat och exponering i relation till fastställda limiter i dessa föreskrifter och i avtal med extern förvaltare.

4.2 Extern rapportering

Extern förvaltare skall regelbundet rapportera till kommunens centrala ekonomifunktion. Rapporten skall innehålla följande uppgifter:

- Placeringsportföljens avkastning under månaden och året.
- Placeringsportföljens avkastning under den senaste femårsperioden.
- Placeringsportföljens fördelning på olika tillgångsslag.
- Innehav av värdepapper där respektive värdepapper redovisas med angivande av andelen av det totala värdet för respektive tillgångsslag.
- Förändringar i innehavet av värdepapper under månaden.
- Genomsnittlig löptid och räntekänslighet för innehavet av räntebärande värdepapper.
- Jämförelse utifrån fastställt index.
- Eventuella avvikelser från placeringsreglerna i dessa föreskrifter, avvikelens orsak samt vidtagen åtgärd eller förslag till åtgärd.

4.3 Intern rapportering

Kommunens centrala ekonomifunktion ska till kommunstyrelsen efter varje år lämna en rapport över årets förvaltning. Detta ska ske vid samma tidpunkt som då kommunstyrelsen fastställer årsredovisning för förvaltningen av stiftelse och donationsmedel.

Kommunstyrelsen skall till kommunfullmäktige lämna en redogörelse över det gångna årets placeringsverksamhet. Årsrapporten skall tillställas kommunfullmäktige i samband med att fullmäktige erhåller årsredovisningen.

Föreskrifter för Kristianstads kommuns förvaltning av stiftelse och donationsmedel

Beslutade av kommunstyrelsen 2016-11-23 § 260.

Ändrade av kommunstyrelsen 2023-11-22 § 224.

Ordlista

Ord	Definition
Derivatinstrument	Derivatinstrument är ett samlingsnamn på en form av värdepapper. Kännetecknande för finansiella derivat är att de är kopplade till händelser eller förutsättningar vid en specifik tidpunkt i framtiden, eller till en viss tidsperiod i framtiden. Värdet på ett derivatinstrument är kopplat till värdet på en <i>underliggande</i> tillgång, exempelvis aktier, aktieindex, valutor, räntor eller råvaror.
Emittent	En emittent är en institution som ger ut ett värdepapper, exempelvis ett företag som ger ut en aktie eller en bank som ger ut en obligation.
Kreditrisk	Risk att låntagaren inte fullgör sina betalningsförpliktelser, det vill säga, låntagaren genomför räntebetalningar eller amorteringar endast till viss del, inte alls eller vid fel tidpunkt.
Kursrisk	Risk att marknadsvärdet på en aktie faller.
Likviditetsrisk	Risk att ett värdepapper inte kan omsättas i likvida medel vid önskad tidpunkt, till önskat pris eller önskad volym utan att förlora i värde.
Limit	Gränsvärde.
Motpartsrisk	Risk att resultatet försämras om en motpart inte fullgör sina förpliktelser.
Rating	Bedömning av kreditvärdighet hos låntagare enligt en betygsskala.
Ränterisk	Risk att värdet på räntebärande tillgångar sjunker när det allmänna ränteläget går upp samt att förändringar i räntenivån även kan påverka kommunens finansnetto negativt genom ökade räntekostnader.
Valutarisk	Värdet av placeringar i utländsk valuta faller i värde på grund av en depreciering (försvagning) av placeringsvalutan eller en appreciering (förstärkning) av den svenska kronan mot placeringsvalutan.